

KONKURENTSIAMET

Andres Sutt
Kliimaministeerium
Suur-Ameerika 1
15006, Tallinn

Teie: 08.05.2025 nr 1-4/25/2167

Meie: 09.06.2025 nr 1-6/2025-051-1

Kiri edastatud digitaalselt aadressil: info@kliimaministeerium.ee, info@justdigi.ee.

Konkurentsiameti arvamus tuumaenergia ja -ohutuse seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsuse kohta

Austatud härra Andres Sutt

08.05.2025 avaldas Kliimaministeerium Vabariigi Valitsuse eelnõude infosüsteemis tuumaenergia ja -ohutuse seaduse (TEOS) eelnõu väljatöötamise kavatsuse (VTK), millele ministeerium ootab tagasisidet kuu aja jooksul.

TEOS VTK punkti 8.4 (lk 36-37) järgi aitab tuumaenergia kasutusele võtmine suurendada Eesti energiasõltumatust, samuti mitmekesistada energiatootmise allikaid, pakkudes seeläbi pikaajalist energiakindlust nii varustuses kui hinnas.

Tuumaenergia kui üks võimalik täiendav lahendus energiavarustuskindluse tagamiseks on tervitatav. Energia ja eriti elektrienergia pidev kättesaadavus ja taskukohasus on tänapäeva ühiskonna toimimise hädavajalik tingimus.

Oluline küsimus, mida tuleb ka käsitleda, on tuumaenergia kasutuselevõtu potentsiaalne mõju elektrienergia hindadele (sh vajalikud ülekandevõimsused) ja hinnaregulatsioonile (sh võrguteenusele) laiemalt. Oleks asjakohane regulatsiooni väljatöötamisel nendele küsimustele tähelepanu pöörata ja võimalusel analüüsida mõju hindadele.

TEOS VTK punkti 5.2 alapunkti E (lk 18) järgi kavandatakse elektrituruseadusesse (ELTS) sisse viia järgmised muudatused: 1) tuumaelektrijaama ehitamise ja käitamise lubade integreerimine ehituslubade süsteemiga uue TEOS-i alusel; 2) ametikohustuste jaotamine uue tuumaregulaatori ja Konkurentsiameti (kui elektrituru järelevalve teostaja) vahel; 3) tuumaenergiat kasutava tootmiseseadme käitamise eeltingimusena Riigikogu otsuse nõudest loobumine ehk ELTS-ist § 22 lg 3 kustutamine.

Ametikohustuste jaotamisel uue tuumaregulaatori ja Konkurentsiameti vahel tuleb muuhulgas arvesse võtta asjaolu, et Konkurentsiametil puudub pädevus väljastada ehituslubasid ja kasutuslubasid. Samuti ei ole TEOS VTK punkti 5.2 alapunkti E sõnastuse põhjal lõpuni arusaadav, kas tuumaelektrijaama ehitamise ja käitamise lubade integreerimine ehituslubade süsteemiga sätestatakse ELTS-is või TEOS-is. Arvestades ELTS-i reguleerimisala, on sobivam õigusakt ehk TEOS.

Mis puudutab ELTS-ist § 22 lg 3 kustutamist, siis Konkurentsiamet nõustub, et sarnase sisuga säte on olemas ka kiirgusseaduses (§ 79 – Kiirgustegevusluba uue tuumakäitise käitamiseks saab taotleda pärast seda, kui Riigikogu on vastu võtnud tuumakäitise kasutuselevõtu otsuse).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Evelin Pärn-Lee
peadirektor

Karl Jaak Rebane
667 2424
karljaak.rebane@konkurentsiamet.ee